

A Bp.-i FVM Helyi Csoport története

1. A helyi csoport alapítása (a munkahelyi körülmények, időpontok leírása)

1967. július 1-én jött létre a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium (MÉM) az addigi Földművelésügyi Minisztérium, az Élelmezésügyi Minisztérium és az Országos Erdészeti Főigazgatóság (OEF) összevonásával.

Az addig önálló főhatóságként, kormányzati szintű, integrált ágazatirányító szervezetként (100 főt meghaladó létszámmal) működő OEF beolvadásával (megszűnésével) – szervezeti kereteit tekintve – véget ért az erdészet ún. „aranykora”. Az OEF utolsó vezetője *Földes László* miniszterhelyettes (1956 után belügyminiszter-helyettes) volt.

1970-ig átmeneti időszak következett, több minisztériumon belüli és külső ágazati átszervezéssel. A MÉM-en belül ún. „funkcionális” szervezeti felépítés keletkezett (ami a mai napig is fennáll, váltakozva 15-30 főosztályi szintű szervezeti egységgel), majd jelentős személyi mozgással egyidejűleg elkezdődött a fővárosi, a szakmát érintő munkahelyek aprózódása. Az ebben a helyzetben megjelenő igények eredőjeként alakult meg (több, mint 400 fős létszámmal) az OEE Budapesti Bizottsága, majd Helyi Csoportja később MÉM Helyi Csoportja. Egyébként a MÉM-ben ekkor – már nem önálló ágazati irányítás jogkörével – Erdészeti Hivatal működött, *dr. Sali Emil* erdömérnök vezetésével.

Az 1970-es évtizedben kizárólagos erdészeti szakmai profillal a MÉM-ben, lényegében csak az Erdőrendezési Főosztály rendelkezett (vezetője *dr. Sali Emil* volt).

Az 1980-as évtizedben – részleges ágazatirányítási autonómiával bíró – Erdészeti Hivatal szerveződött, 50 fő feletti létszámmal, *dr. Királyi Ernő* közgazdász (korábban vízügyi vezető), 1990 első felében *Gémesi József* erdömérnök vezetésével.

A rendszerváltáskor a MÉM-ből ismét Földművelésügyi Minisztérium (FM) lett egészen 1998-ig, amikor is elnevezése (és feladatköre) Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztériumra (FVM) változott. Az FM-ben, később FVM-ben 1990-tól 1993-ig Erdészeti és Faipari Főosztály, majd 1993-tól 2004-ig (főosztályi jogállású, de még 20 fő feletti létszámú) Erdészeti Hivatal, ezt követően 2006-ig (ismét) Erdészeti Főosztály

működött (1990-tól 1999-ig *Dauner Márton* erdömérnök-közgazdász, 1999-től 2005-ig *Barátossy Gábor* erdömérnök, végzetlenül 2006-ig *Klemencsics András* erdömérnök vezetésével). Ezen utolsó esztendő szerves folytatásaként 2006-tól a Természeti Erőforrások Főosztályán belül egy 7 fős Erdészeti Osztály maradt, ahol kizárólag az erdészet ügyeivel foglalkoznak jelenleg az FVM-ben. (A Természeti Erőforrások Főosztálya vezetői: 2006-tól *Csóka Péter* erdömérnök, 2007-től *Kiss János* erdömérnök voltak, 2008-tól pedig *dr. Nagy Dániel* erdömérnök-jogász. Ez már a XXI. század felgyorsult tempója...)

Az OEE Budapesti FVM Helyi Csoport jelenlegi taglétszáma 100 fő, zömében nyugdíjas kollégák.

2. Az eddigi tisztségviselők

Elnökök:

Rakonczay Zoltán erdömérnök 1967–1985 (MÉM főosztályvezető helyettes. OTVH elnökhelyettes, KVM miniszterhelyettes)

Dr. Rácz Antal erdömérnök 1985–1990 (MÉM Vadgazdaság-felügyeleti Főosztály vezetője)

Dr. Rada Antal erdömérnök 1990–1998 (FM Erdészeti és Faipari Főosztály főosztályvezető-helyettese)

Merkel Gábor erdömérnök 1998–2002 (FVM Költségvetési Főosztály főosztályvezető helyettese)

Virágh János erdömérnök 2002–2006 (FVM Közgazdasági Főosztály vezető főtanácsosa)

Holdampf Gyula erdömérnök 2006-tól (FVM Erdészeti Főosztály /Hivatal/ ny. főosztályvezető-helyettese /elnökhelyettese/)

Titkárok:

Czebei Sándor erdömérnök 1967–1978 (MÉM Vállalat-felügyeleti Főosztály osztályvezetője)

Dr. Csötönyi József erdömérnök 1978–1990 (MÉM Munkaügyi és Szociálpolitikai Főosztály főelőadója)

Virágh János erdömérnök 1990–2002 (FM Erdészeti és Faipari Főosztály főmunkatársa)

Karádi László erdömérnök 2002-től (FVM Erdészeti Hivatal főtanácsosa)

Gazdasági felelősök:

Molnár Kálmán erdömérnök 1967–1980 (MÉM Erdőrendezési Főosztály főelőadója)

Merkel Gábor erdömérnök 1980–1985 (MÉM Erdészeti Hivatal osztályvezető-helyettese)

Beró Csaba erdömérnök 1985-től (MÉM Erdészeti Hivatal főmunkatársa)

3. Nevezetes, kiemelt rendezvények, események (az egyesületi életben feljegyzésre méltók leírása)

1970. évi Vándorgyűlés Budapesten, amelyen részt vett *dr. Dimény Imre* MÉM miniszter, hangsúlyozva azt, hogy az erdészet-fagazdaság nem mostoha gyermeke az agrár-élelmiszergazdaságnak. *dr. Madas András* akkori OEE elnök szerint ez mérföldkövet jelentett az ágazat akkori helyzetében.

Az 1980-as évtizedben a Budapesti MÉM Helyi Csoport patronálta a Nagykovácsi Erdészeti Nevelőotthont. Ebben a tevékenységben *Simon László* akkori erdömérnök tagtársunk szerzett elévülhetetlen érdemeket.

Helyi Csoportunk már több, mint négy évtizede, rendszeresen, évente váltakozó helyszíneken valósít meg tapasztalatcserével egybekötött tanulmányutakat az ország valamennyi erdészeti tájegységén.

Éves rendszerességgel kerültek sorra – elsősorban erdészetpolitikai jelentőségű – szakmai rendezvények az adott korszak meghatározó egyéniségei előadásaival kombináltan. (A teljesség igénye nélkül: *Dr. Madas András* – *Halász Aladár*: „A népgazdasági tervezés gazdasági vonatkozásai”; *Dr. Mayer Antal*: „Új irányelvek az erdőművelésben”; *Mersich Endre*: „Eszközgazdálkodás a fagazdaságban”; *Szendrey Ernő*: „Az erdő-, mező- és vadgazdálkodás összhangja”; *Göndöcs Imre*: „Fagazdasági vállalatstruktúra”; *Cornides György*: „Laosz erdőgazdasága”; *Dr. Keresztesi Béla*: „Beszámoló a VIII. Erdészeti Világkongresszusról”; *Zágoni István*: „Beszámoló a faanyag-helyettesítési FAO – Konferenciáról” stb.)

Helyi Csoportunk mindenkor ágazatpolitikai súlyát jelzi, hogy tagjaink között tarthattunk, illetve tartunk számon egy államtitkárt, két miniszterhelyettest, négy minisztériumi hivatalvezetőt, továbbá hivatalvezető-helyettest, két erdészeti vállalatcsoport portfóliómenedzsert, valamint több minisztériumi (főhatósági) főosztályvezetőt, főosztályvezető-helyettest és osztályvezetőt.

Végül ki kell emelni a Helyi Csoport fővárosi integrátori szerepét, amit az el-

telt több, mint négy évtized „vihara” során sikeresen valósított meg, s amelyet jól jellemez tagjaink munkahelyeinek a teljesség igénye nélküli felsorolása: az erdőrendezés és az erdőfelügyelet mindenkori fővárosi szervezetei, a természetvédelem mindenkori főható-

sági és fővárosi szervezetei, OT, ERDŐ-TERV-ERFATERV, ERDÉRT, ERTI, OMMI-MMI, Fagazdasági Egyesülés-FAGOK, ÁGOK, TOT-MOSZ, AGROKER, STAGEK, KOEK MAVAD Rt., UVATERV, IUCN, ÁVÜ-ÁPVRt., EU Bizottság, Pilisi Parkerdőgazdaság, Állami Biztosító,

Mezőgazdasági Múzeum, Fővárosi Önkormányzat, honvédségi Erdészet, szakmai Szakszervezetek, szakajtó Szerkesztőségek stb.

Holdampf Gyula

OEE Budapesti FVM Helyi Csoport elnöke

Kihelyezett szakosztályülés a Zemplénben

Az Országos Erdészeti Egyesület Erdők a közjőért és Közönségkapcsolatok szakosztálya 2009. november 12-13-án tartotta soron következő kihelyezett szakosztályülését. A szakosztálytagokat ezúttal az Északerdő Zrt. látta vendégül Zemplénben. A kihelyezett ülés résztvevőit *Papp Gyula*, az Északerdő Zrt. vezérigazgató-helyettese a sátoraljaújhelyi Polgármesteri Hivatal dísztermében fogadta.

Dobó István, az Erdők a közjőért szakosztály elnöke üdvözlő beszédében elmondta, hogy az Országos Erdészeti Egyesület történetében egyedülálló vállalkozásba fogtak. Az erdők a közjőért kötet első kiadása 2007-ben jelent meg, átdolgozott második kiadása nemrég készült el 2200 példányban. Ebből a tervek szerint valamennyi, legalább 500 lakossal rendelkező hazai település polgármesterre kézhez fog kapni egy példányt a következő időszakban. A kötetben azokat a korszerű erdőgazdálkodással kapcsolatos legfontosabb ismereteket foglalták össze, melyek a nem hagyományos erdészeti tevékenységek közé tartoznak.

A védett értékek bemutatásához megfelelő infrastruktúrára van szükség, ezeket a látogatók igényeinek megfelelően kell kialakítani. Kiemelte azt is, hogy az erdészszakmán belül már megindult a paradigmaváltás, melynek célja a folyamatos erdőborítás elérése, ennek megfelelően megindultak az átalakító munkálatok is. *Szamosvölgyi Péter*, Sátoraljaújhely polgármestere az Erdők a közjőért tanulmánykötet átvétele után elhangzott köszöntőjében kiemelte, hogy az elmúlt időszakban is szoros együttműködés volt a város vezetése és az Északerdő Zrt. között. A város közjóléti fejlesztéseivel kapcsolatban elmondta, hogy a társaság kezelésében lévő területen, a libegő szomszédságában négy szintes kalandparkot létesítettek. Ugyancsak a tervek között szerepel egy tanösvény kialakítása is.

A szakosztálytagok a Sátoraljaújhelyi Kalandpark építésének részleteivel a helyszínen ismerkedhettek meg. *Szappanos István* üzemvezető elmondta, rész-

ben uniós forrásból épül Közép-Európa leghosszabb (2270 m) bobbpályája, melynek összköltsége 280 millió forint. Itt lesz Európa leghosszabb műanyag sípályája is, melynek hossza eléri majd a 410 métert. A beruházás összköltsége 198 millió forint. A tervek között szerepel az 514 méter magas hegyen egy panoráma-kilátó, illetve hazánk első símúzeumának megépítése is.

A libegő, illetve az idén nyáron megnyitott bobbpálya az elmúlt három hónapban összesen 82 ezer látogatót vonzott. A bobbpálya kipróbálása után Füzérre érve a szakosztálytagokat *Horváth Jenő* polgármester fogadta, aki szintén kapott egy példányt az Erdők a közjőért kötetből. A polgármester a település életéről szólva elmondta, szlovák partnereikkel közösen beadtak egy pályázatot, és az így elnyert forrásból felújítják az egykori történelmi utakat. Az út kerékpárútként, illetve faanyagszállításra fog szolgálni. A település korábban erdőgondnoksági központ volt, ezért rendbe hozzák az erdészeti emlékhelyeket is. 2009. november 10-én Füzéren tartották a tervezett zempléni nemzeti parkról szóló megbeszélést, melyen 30 polgármester, 40 gazdálkodó, a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium munkatársai, valamint az Északerdő Zrt. képviselői vettek részt. Miután a természetvédelmi kezelési terv és a társadalmi elfogadottság is hiányzik, a helybeliek nem támogatják a nemzeti parkká nyilvánítást. A látóvalókban gazdag nap végén a szakosztálytagok a Füzéri várhegy tetejéről csodálhatták meg a környező hegyekre nyíló kilátást, majd következett a háromhuta vadászházban található szálások elfoglalása.

November 13-án a Hegyközi Erdészet területén található közjóléti létesítmények (kilátó, illetve védőkunyhó), majd Pálházán az Erdészeti Múzeum megtekintése szerepelt a programban. Ezt követően Füzérradványra vezetett utunk, ahol a kastélyt, illetve annak parkját tekintettük meg. A helyreállítási munkálatokról *Boszó Gyula*, az Északerdő Zrt. által végzett felújítások irányítója adott tájékoztatást. A

Füzérradványban található kastély hazánk egyik legnagyobb kastélya, mely a XIX. század második felében, *Károlyi Ede* építkezései nyomán nyerte el jelenlegi formáját. A későreneszansz kastélyt 1857-1859 között *Ybl Miklós* tervei alapján építették át romantikus-eklektikus stílusban. A reneszansz kastély belső kialakítása *Károlyi Ede fiának, Lászlónak* a nevéhez fűződik. 1936-37-ben a kastélyt a kor követelményeinek megfelelően luxusszállóvá alakították át, mely rövid idő alatt nemzetközi hírnevű gyógy- és üdülőhelyé vált. A II. világháborút követően az épületet államosították, majd 1948-tól 1991-ig tudószanatóriumként működött. 1995-ben kezdődtek az épület helyreállításához szükséges kutatások, a felújítási munkálatokat 1996-ban kezdték el.

A kastély jelenleg múzeumként működik. Az épületet 140 hektár kiterjedésű festői arborétum veszi körül, mely Borsod-Abaúj-Zemplén megye legszebb és legnagyobb parkja, 1975 óta természetvédelmi terület. Az egykori gyümölcsöskertből a Károlyi-család tájba illő angolparkot alakítottak ki, az őshonos fajok mellett számos ritka tűlevelű, illetve lombhullató fa- és cserjefajt telepítettek. Emellett két tavat is létesítettek, melyeket sétautak vettek körül, ahol számos vízmadár talált otthont. A vagyonkezelő Északerdő Zrt. irányításával a helyreállítási munkálatok 2004-ben kezdődtek, a területet kitisztították, megindult a növényzet felmérése. A park eredeti állapotának helyreállításához szükséges mintegy 200 millió forintot a „Gyűjteményes növénykertek és védett történelmi kertek megőrzése és helyreállítása” címen kiírt KEOP-2009-3.1.3 kétfordulós pályázatból kívánják biztosítani.

A 2010-ben benyújtandó tervben a park vizes élőhelyeinek rehabilitációja, a hidak helyreállítása mellett a kipusztult növényfajok pótlása, valamint az értékes famatuszák felmérése, megőrzésének kidolgozása is szerepel. A kétnapos rendezvény a senyői vadászházban ért véget.

Papp Mónika